

MFAS

Magazine 2020-02

INHOUD

CORONA, MAAR HET LEVEN GAAT DOOR	1
ERESCHULD GEEFT GEEN VERLAGING VAN ERFBELASTING	3
RAADSEL PREFERENTE AANDELEN	5
FORFAIT SUCCESSIEWET KNETTERFOOT	6
KAN DE ERFRECHTELIJKE VORDERING VAN EEN FOUTE BROER OM ZEEP WORDEN GEHOLPEN DOOR HOGE SCHENKINGEN?	8
ACCOUNTANT BERISPT OMDAT HIJ PERIODIEK VERREKENING NIET (TIJDIG) HAD UITGEVOERD	11
VERMOGENSWINST MAKELAAR BELAST ALS ROW	14
UITLEG CASUS PREFERENTE AANDELEN	16
PRIJSVRAAG FEYENOORD	17

CORONA, MAAR HET LEVEN GAAT DOOR

Door het coronavirus liggen veel sectoren op hun gat. Adviseurs begeleiden cliënten met hun beroep op financiële hulp en wellicht het vinden van middelen om de salarissen en andere doorlopende kosten te betalen. Veel gaat echter gewoon door. De koeien moeten gemolken worden. Het zaad moet de grond in. Zo ook de heipalen. Het huisvuil moet opgehaald worden. Zieken moeten worden verzorgd. Boodschappen bezorgd. Zo zal ook de jaarrekening voor 2019 moeten worden opgesteld en zullen de aangiften IB 2019 moeten worden ingediend.

Velen van u zullen thuis werken. In een krantenartikel werd gewag gemaakt van een reactie van een ondernemer die al jaren zonder succes bezig was zijn personeel te bewegen meer thuis te werken. Door de coronacrisis blijkt dat nu opeens te kunnen. Als door meer thuis werken het verkeer met 10% afneemt, zal dat heel veel files en CO2-uitstoot schelen. Zo zijn er nog wel meer heilzame effecten van de crisis te bedenken.

We moeten met z'n allen vooral thuis blijven, wat betekent dat we geen geld uitgeven aan vakantie en horeca. De regering zou deze besparing kunnen afromen door een tijdelijke calamiteitenheffing. Daarmee zou een deel van de steun aan zzp'ers en bedrijven kunnen worden gefinancierd. Voor deze oplossing wordt niet gekozen. In plaats daarvan doet de overheid een extra beroep op de kapitaalmarkt. Een oplossing die politiek eenvoudiger te verkopen is. De hiervoor noodzakelijke belastingheffing zal in de toekomst moeten plaatsvinden.

MFAS komt in deze tijden 'gewoon' met het Magazine, dat eens per kwartaal verschijnt. Vermoedelijk volgt u momenteel geen cursussen, waardoor u meer tijd heeft voor het doornemen van deze leerzame uitgave. De artikelen zijn niet corona-gerelateerd.

ERESCHULD GEEFT GEEN VERLAGING VAN ERFBELASTING

Bets Harmsen, geboren in 1939, is haar hele leven vrijgezel geweest. Bets woonde tot haar 29ste bij haar ouders. Tot haar pensionering werkte zij op de administratie van een scholengemeenschap. In 1980 kocht zij voor 80.000 gulden een woning, waar zij tot haar overlijden in januari 2019 in is blijven wonen.

Bets had weinig sociale contacten. In de kerk kwam zij al jaren niet meer en de kerk ook niet meer bij haar. Contact had zij nog wel met haar broer Koos, die regelmatig langskwam. Haar broer Peter liet zich minder vaak zien. Koos deed haar tuin en hielp met haar financiële zaken, waaronder de jaarlijkse aangifte inkomstenbelasting.

Bij haar overlijden lieten haar bankrekeningen een saldo zien van €112.401. De woning was hypotheekvrij en had een waarde van €259.000. Na aftrek van de begrafeniskosten resteerde €362.906. Bets had geen testament gemaakt. De wettelijke erfgenamen waren de twee broers. Ieder had recht op €181.453. Hierover was per persoon €59.239 aan erfbelasting verschuldigd. Koos was dit dankzij een financiële helpdesk te weten gekomen. Die had geadviseerd om €2.173 te doen toekomen aan elk van de 5 kinderen van Koos en elk van de 3 kinderen van Peter. Dit was namelijk het bedrag van de erfbelastingvrijstelling. Dat zou €6.953 aan erfbelasting schelen.

Koos vond het een prima advies. In december 2019 stelde hij de aangifte erfbelasting op. De 8 x €2.173 voerde hij als schulden op. Eind januari 2020 kreeg hij hierover een vragenbrief van de inspectie. Koos draaide er niet omheen en antwoordde dat het erfdelen van de 8 kinderen van hem en zijn broer betrof. Koos zette uiteen dat de uitkeringen aan de kinderen op grond van artikel 4:126 van het Burgerlijk Wetboek (uitgestelde gift) in samenhang met artikel 4:7, eerste lid (schulden van de nalatenschap), en onder i (legaten), BW als schuld van de nalatenschap dienden te worden aangemerkt.

ALS JE BENT OVERLEDEN KUN JE IMMERS NIET MEER SCHENKEN

Ter onderbouwing van zijn standpunt voerde hij aan dat het ereschulden van erflater aan de kinderen waren. Deze schulden zijn ontstaan doordat de kinderen hebben bijgedragen aan het levensgeluk van erflater. Koos stelde dat dit de wil van zijn zus was en dat hij dit wist, omdat hij jarenlang mentor was geweest van zijn zus. Broer Peter had zich met deze handelswijze akkoord verklaard.

De redenering overtuigde de inspecteur niet. Hij stelde dat de uitkeringen aan de kinderen niet in mindering op de nalatenschap kunnen worden gebracht, omdat de kinderen geen wettige erfgenamen zijn. Er is geen testament en de uitkeringen zijn niet aan te merken als schenking door de erflaatster. Als je bent overleden kun je immers niet meer schenken. In feite zijn het Koos en Peter geweest die de schenkingen aan hun kinderen hebben gedaan. Gezien de hoogte van het bedrag en de toepasselijke vrijstelling vloeit hier gelukkig geen bloed uit.

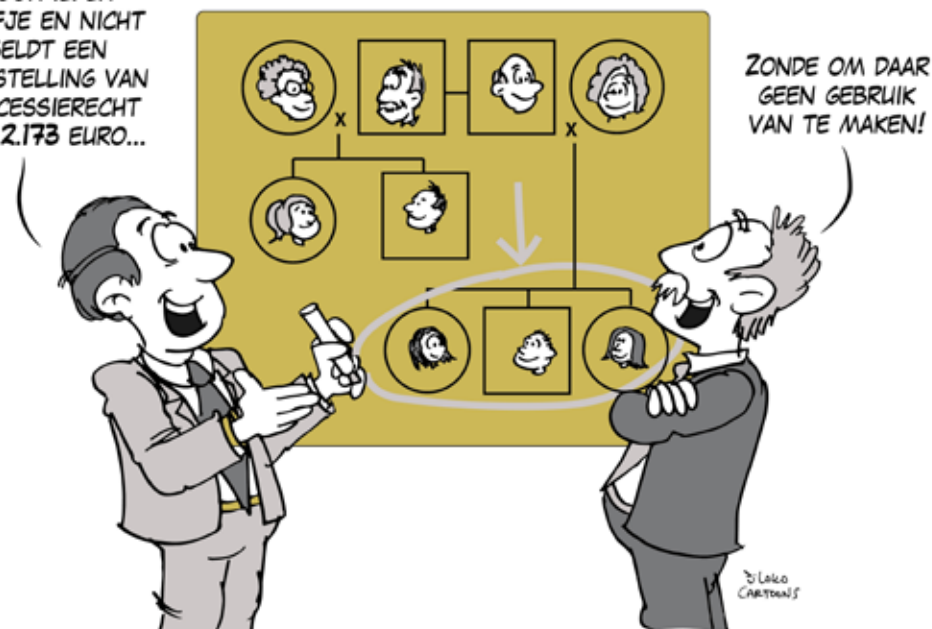
Na overleg met zijn broer besloot Koos het er maar bij te laten zitten. Per saldo hadden ze aan het overlijden van hun zus een leuk bedrag overgehouden. En de kinderen waren op hun beurt superblij met de €2.173.

Wat is de moraal van dit verhaal? In situaties als deze zult u uw cliënt moeten adviseren een testament te maken. Iedereen kan in elk geval €2.208 (bedrag 2020) vrij van erfbelasting erven. Als je al je 27 (achter)neven en (achter)nichten voor dit bedrag een legaat geeft, wordt er over €59.616 erfbelasting bespaard.

Vrij naar Rechtbank Noord
Holland 15 november 2019,
ECLI:NL:RBN-HO:2019:10072.

Tegen deze uitspraak heeft belanghebbende hoger beroep aangetekend.

VOOR IEDER NEEFJE EN NICHT GELDT EEN VRIJSTELLING VAN SUCCESSIERECHT VAN 2.173 EURO...

RAADSEL PREFERENTE AANDELEN

De balans van X bv luidt als volgt.

Activa	1.000.000	Aandelenkapitaal	100.000
		Algemene reserve	900.000

Winst na VPB €400.000. De waarde van de aandelen kan op basis van een rendementsnorm van 14% worden berekend op €2.857.143. Deze uitkomst krijgt je door de winst te delen door 14% (eeuwig durende reeks).

70% van de aandelen wordt statutair omgevormd tot cumulatief preferente aandelen met een vast dividend van 8%. Dit correspondeert met een waarde van €2.000.000 (70% x €2.857.143). Op deze aandelen wordt jaarlijks een dividend uitgekeerd van €160.000. Aan de gewone aandelen komt nu toe: €400.000 - €160.000 = €240.000.

De waarde van de gewone aandelen wordt nu €240.000/14% = €1.714.286.

Waarde van de cumprefs	€2.000.000
Waarde van de gewone aandelen	1.714.286
Totaal	3.714.286
Oorspronkelijke waarde van de aandelen	2.857.143
Gecreëerde waarde	857.143

Kun je echt op deze manier écht waarde creëren? Dream on! Hier is sprake van een denkfout. De omzetting van een deel van de aandelen in cumprefs leidt namelijk niet tot een hogere waarde van de aandelen gezamenlijk. De uitleg vindt u op pagina 16.

Degenen die een van de DCF-cursussen van Chris Denneboom hebben gevolgd, zouden het antwoord moeten weten. Degenen die dit (nog) niet hebben gedaan en deze materie graag willen snappen, kunnen zich op onze website aanmelden voor de cursus op 19 november 2020.

FORFAIT SUCCESSIEWET KNETTERFOUT

Schenken kan een effectieve manier zijn om toekomstige erfbelasting te beperken en kan op allerlei manieren. Zo kun je een woning schenken, effecten, geld, kunst etc.

Je kunt ook een reeks termijnen schenken. Iemand verbindt zich bijvoorbeeld zijn kind tien jaar lang €50.000 te betalen. Voor de Successiewet wordt deze schenking niet behandeld als tien aparte schenkingen, maar als één schenking van een recht op tien termijnen. Dit betekent dat de (contante) waarde daarvan moet worden bepaald. In het Uitvoeringsbesluit Successiewet is hiervoor een waarderingsvoorschrift opgenomen, een forfait. Dit forfait is al meer dan 50 jaar ongewijzigd. Het forfait is gebaseerd op een rente van 6%. Dit terwijl de marktrente inmiddels het nulpunt heeft bereikt. De consequentie is dat het knetterfoute uitkomsten geeft. Zo heeft een niet van het leven afhankelijke reeks van 10 termijnen van €50.000 volgens het forfait een waarde van €365.000. Bij een veronderstelde marktrente van 0,5% bedraagt de contante waarde €486.521. Een verschil van €121.521.

DEZE FOUT LIJKT MOGELIJKHEDEN TE BIEDEN VOOR DE TAXPLANNER!

Deze fout lijkt mogelijkheden te bieden voor de taxplanner! Uitgaande van de hiervoor gegeven cijfers gaat immers €121.521 vrij van erfbelasting over. Bedacht moet echter wel worden dat een schenking van €365.000 aan een kind zich grotendeels in de 20%-tariefschijf afspeelt. Bij een schenking van €365.000 is in 2020 €59.224 schenkbelasting verschuldigd, uitgaande van de gewone jaarlijkse schenkvrijstelling voor kinderen. Bij een schenking gedurende 10 jaren van €50.000 per jaar zou op basis van het tarief van 2020 in totaal €44.490 verschuldigd zijn. Bedacht moet worden dat je hierbij 10 x de vrijstelling benut in plaats van slechts eenmaal bij de grote schenking en maar eenmaal de lage tariefschijf van 10%. Zo gaat dat vaak bij de zoektocht naar besparingsoplossingen. De gevonden besparing heeft een akelige bijwerking. Het middel is erger dan de kwaal.

Men zou ook in het testament een legaat kunnen opnemen in de vorm van een reeks van 10 termijnen van een bepaald bedrag. De verkrijger daarvan wordt belast met erfbelasting op basis van de forfaitaire waarde. Aldus een veel lagere waarde dan de werkelijke waarde, wat gunstig is voor de verkrijger. Daar staat echter tegenover dat de erfgenamen de desbetreffende verplichting ook slechts tegen die lagere waarde kunnen aftrekken voor de bepaling van hun belaste verkrijging. Per saldo wordt er in dat geval dus niets bespaard, tenminste als de betrokkenen in hetzelfde tarief vallen. Als de verkrijger van de reeks termijnen in een hoger tarief valt dan degene die die termijnen moet betalen, wordt er wel bespaard. Ingewikkeld dus.

In ons onderzoek hebben wij forfaits aangetroffen die decennialang niet zijn bijgesteld, terwijl de variabelen waarop deze forfaits zijn gestoeld grote wijzigingen hebben ondergaan.

Dit geldt bijvoorbeeld voor de waardering van genotsrechten en periodieke uitkeringen in de successiewet en inkomstenbelasting. De waardebeoordeling is gebaseerd op – onder meer – de levensverwachting en de rentevoet. Deze variabelen hebben sinds het moment van invoering of laatste bijstelling van het forfait aantoonbaar aanmerkelijke wijzigingen ondergaan. Niettemin zijn de forfaits niet aangepast.

Uit het rapport 'Forfaits in het belastingstelsel' van de Algemene rekenkamer uit 2019.¹

De vaste commissie voor financiën heeft naar aanleiding van dit rapport vragen gesteld aan de staatssecretaris. De staatssecretaris heeft geantwoord dat het duidelijk is dat de forfaitaire waardering van genotsrechten en periodieke uitkeringen in de inkomstenbelasting en in de schenk- en erfbelasting moeten worden bijgesteld. Wij zijn benieuwd of dit ook zal worden doorgetrokken naar de 'standaard'rente in de Successiewet. In 2009 was voorgesteld die rente van 6% naar 4% te verlagen, hetgeen door de Tweede Kamer uit louter opportunisme werd afgewezen. Dit zou er namelijk toe leiden dat het zogenoemde fictieve vruchtgebruik van de langstlevende lager zou worden gewaardeerd. Hierdoor zou de verkrijging van de langstlevende met de ruime vrijstelling lager uitvallen en die van de kinderen met de geringe vrijstelling hoger.

---

¹ <https://www.rekenkamer.nl/publicaties/rapporten/2019/06/26/forfaits-in-het-belastingstelsel>.

Het verhaal is nog niet ten einde. We hebben namelijk ook nog te maken met IB-aspecten. Een vordering bestaande uit een reeks termijnen moet in box 3 worden aangegeven. Een schuld bestaande uit een reeks termijnen betekent een verlaging van het box 3-vermogen. Ook box 3 kent een forfaitaire waardebeoordeling. Deze is gebaseerd op een rekenrente van 4%. Men vindt het forfait in artikel 19 Uitvoeringsbesluit IB. Als het gaat om niet van het leven afhankelijke termijnen moet je kijken naar het zesde lid. De factor voor de eerste 5 jaar bedraagt 0,91 en voor de tweede 5 jaar 0,75. Voor onze 10 jaartermijnen van €50.000 betekent dit een waarde van €415.000. Gezien de geldende spaarrentekomt dit te hoog uit. De crediteur van de vordering wordt te licht belast en de debiteur te zwaar. Onder omstandigheden pakt dit voordelig of nadelig uit voor de familie als geheel.

KAN DE ERFRECHTELIJKE VORDERING VAN EEN FOUTE BROER OM ZEEP WORDEN GEHOLPEN DOOR HOGE SCHENKINGEN?

Bij de wettelijke verdeling krijgen de kinderen hun erfdeel op papier in de vorm van een vordering op de langstlevende ouder. Deze onderbedelingsvordering is pas opeisbaar bij het overlijden van die langstlevende ouder. In het BW is geregeld dat op de vordering een inflatiecorrectie wordt toegepast ter grootte van de wettelijke rente voor zover hoger dan 6%. De wettelijke rente bedraagt sinds 1 januari 2015 2%. De vordering blijft dus nominaal. Is deze schuld alleen maar een papieren aangelegenheid of moet de langstlevende bij haar/zijn uitgaven rekening houden met die schuld? Vast staat dat het geen bezwaar is als door de uitgaven voor levensonderhoud of verzorging de voldoening van de schuld niet meer (volledig) kan plaatsvinden. Maar mag de langstlevende ook zodanige substantiële schenkingen doen dat de aanspraken op de onderbedelingsvordering illusoir worden?

Gerard van Dool is op 24 juni 2010 overleden tijdens een vakantie op Texel. Hij liet zijn echtgenote Ciska van Dool-Duursma en hun twee kinderen achter: Mieke en Jan. Aangezien Gerard geen testament had gemaakt, was de wettelijke verdeling van toepassing. Mieke en Jan kregen ieder een renteloze vordering op moeder van €100.000.

Moeder Ciska heeft een goede band met dochter Mieke, die dagelijks op bezoek komt en fungeert als mantelzorger. Zoon Jan heeft een problematische verhouding met zijn moeder. Hij is al jaren niet meer bij haar geweest en laat vrijwel nooit iets van zich horen. Ook het contact tussen Mieke en Jan is verloren gegaan. In 2018 heeft Ciska een testament gemaakt, waarin Mieke tot enig erfgenaam is benoemd en Jan is onterfd. Haar is verteld dat Jan een beroep kan doen op zijn legitieme portie ter grootte van de helft van een kindsdeel. In 2018 was het vermogen van Ciska als volgt samengesteld.

Bank- en spaarrekeningen	€460.000
Overige activa	25.000
Erfrechtelijke schuld aan kinderen	-/- 200.000
Saldo	285.000

De legitieme portie van Johan zou dan $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times €285.000 = €71.250$ groot zijn.

Ciska schenkt in 2019 €450.000 aan Mieke. Zij wil op deze manier bereiken dat haar bezittingen maximaal aan haar dochter toekomen. Verder wil zij voorkomen dat bij opname in een verzorgingstehuis een hoge eigen bijdrage is verschuldigd.

Ciska wordt medio januari 2020 in een verzorgingstehuis opgenomen en overlijdt in februari 2020. Haar nalatenschap is als volgt samengesteld.

Bank- en spaarrekeningen	€ 3.500
Overige activa	16.000
Erfrechtelijke schuld aan kinderen	-/- 200.000
Saldo	-/- 180.500

Zoon Jan doet een beroep op zijn legitieme portie. Voor de berekening van de legitimaire massa wordt de schenking aan Mieke bijgeteld.

Saldo nalatenschap	€-/- 180.500
Bij: schenking	450.000
Legitieme massa	269.500

De legitieme portie bedraagt $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times €269.500 = €67.375$. Dit betekent dat de activa van de nalatenschap ad €19.500 aan Jan toekomen en dat hij het restant ad €47.875 bij zijn zus moet ophalen. Een beroep op de legitieme leidt bij onvoldoende nalatenschap tot inkorting van schenkingen.

De schenking heeft tot gevolg gehad dat de erfrechtelijke vordering van Jan ten bedrage van €100.000 op moeder in rook is opgegaan. De vraag is of Jan de schenking die moeder aan zijn zus heeft gedaan, kan aantasten met een beroep op de actio pauliana (artikel 3:45, lid 1 BW). Onverplichte rechtshandelingen kunnen onder voorwaarden worden teruggedraaid. In situaties als de onderhavige is een beroep op dit artikel niet gebruikelijk. Moeder heeft door de schenking ervoor gezorgd dat haar schuld aan Jan niet kan worden afgelost. En Mieke kan door de schenking te aanvaarden mogelijk verantwoordelijk worden gehouden voor hetzelfde.

Deze vraag kwam aan de orde in de casus van Rechtbank Midden-Nederland 24 mei 2019, ECLI:NL:RB:RBM-NE:2019:2313. Het betrof daar overigens een 'oude' ouderlijke

boedelverdeling, die vergelijkbaar is met de huidige wettelijke verdeling. In die casus ging het om zes kinderen, van wie er drie schenkingen hadden ontvangen. In het vonnis wordt de moeder aangeduid als ‘erflaatster’ en zijn de kinderen die geen schenkingen hebben ontvangen de eisers. De bedragen zijn wat kleiner dan die van onze casus. De kernoverweging luidt als volgt:

‘4.8. Dat [begiftigde] onder de titel schenking een bedrag van in totaal €18.600,00 heeft ontvangen is niet in geschil. (..). Eisers hebben twee gronden aangevoerd op grond waarvan die schenkingen vernietigbaar zijn. De eerste grond is dat de schenkingen (...) Paulianeus zijn, omdat hiermee de overige erfgenamen van erflater benadeeld zijn. Als tweede grond voeren eisers aan dat de schenkingen door misbruik van omstandigheden tot stand zijn gekomen. De rechtbank begrijpt dat eisers beogen dat de rechtbank de schenkingen vernietigt op een van die gronden (..).

4.9. De rechtbank is met eisers van oordeel dat de schenkingen aan [begiftigde] Paulianeus en dus vernietigbaar zijn en dat eisers (..) terecht de vernietiging daarvan beogen. De schuldenlast van erflaatster uit hoofde van overbedeling bedroeg op de dag van haar overlijden op 30 mei 2016 in totaal (6 maal €34.055,00 =) €204.330,00. (..) Uit de brief van de notaris van 5 mei 2017 blijkt dat het vermogen van erflaatster op 1 januari 2016 €156.154,00 bedroeg en op 1 januari 2017 €137.799,42. Dit betekent dat er op haar sterfdag een tekort was van ten minste €48.176,00. Dit tekort wordt onder meer veroorzaakt doordat erflaatster heeft moeten interen op haar vermogen door belastingafdrachten en eigen bijdragen voor het verzorgingstehuis, maar zeker ook door giften die zij heeft gedaan. Deze giften kunnen worden aangemerkt als onverplichte eenzijdige rechtshandelingen en hebben de positie als schuldeiser van de erfgenamen van erflater daadwerkelijk benadeeld. Erflaatster en ook [begiftigde] behoorden dit te weten. [Begiftigde] heeft ter rechtvaardiging van die giften gesteld dat deze te maken hadden met het feit dat zij als enige van de kinderen de verzorging van erflaatster tot aan haar overlijden op zich heeft genomen en haar in de meest brede zin heeft ondersteund. Dit moge zo zijn, maar dit maakt de rechtshandelingen niet minder onverplicht en de schenkingen niet minder Paulianeus. Dat betekent dat de giften vernietigbaar zijn. De rechtbank leest het (..) petitum aldus dat eisers vorderen dat de rechtbank die giften zal vernietigen. De rechtbank zal dit doen. Dit betekent dat aan de verschuiving van het bedrag van €18.600,00 uit het vermogen van erflaatster naar dat van [begiftigde] geen geldige titel meer ten grondslag ligt en dat dit bedrag dus dient terug te keren in de boedel. (..).’

Het is onze indruk dat er in de praktijk vaak vanuit wordt gegaan dat de erfrechtelijke schuld van de langstlevende hem/haar niet beperkt in zijn/haar beschikkingsbevoegdheid. De vernietiging van de schenking heeft tot gevolg dat deze terugkeert in het vermogen van moeder. Praktisch gezien komt het er op neer dat Jan de vordering van €100.000 bij zijn zus kan innen. Conclusie is dat excessieve schenkingen door de langstlevende los van de morele kant van het verhaal weleens juridisch aantastbaar zouden kunnen zijn.

Deze uitspraak wordt besproken door W. Broomhaar in JBN 2020/7. Lees dit artikel als u meer wilt weten over de juridische aspecten van actio pauliana in connectie met erfrecht en schenkingen.

ACCOUNTANT BERISPT OMDAT HIJ PERIODIEK VERREKENING NIET (TIJDIG) HAD UITGEVOERD

Een cliënt van een accountant (AA) heeft een tuchtklacht ingediend. https://tuchtrecht.overheid.nl/ECLI_NL_TACAKN_2019_76. De accountant is onderworpen aan het tuchtrecht van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). Klager heeft in 1995 huwelijkse voorwaarden gemaakt, waarin het volgende beding voor het jaarlijks verrekenen van het overgespaarde inkomen is opgenomen:

“De echtgenoten verplichten zich over elk kalenderjaar hetgeen van hun netto-inkomen uit arbeid in de zin van artikel 5, onder aftrek van hetgeen daarvan is besteed voor de gemeenschappelijke huishouding, overblijft onderling te verrekenen in die zin, dat de ene echtgenoot een vordering krijgt op de andere echtgenoot ten bedrage van de helft van het aan diens zijde overblijvende als hiervoor bedoeld. Indien de echtgenoten over en weer een vordering op elkaar krijgen worden de vorderingen door een desbetreffende verklaring verrekend tot het bedrag van de kleinste vordering. Indien aan een echtgenoot langs andere weg iets ten goede komt of is gekomen van het overblijvende van de netto-inkomsten uit arbeid van de andere echtgenoot, wordt zijn vordering dienovereenkomstig verminderd.”

De verrekening moet in het jaar volgende op het verrekenjaar plaatsvinden. Voor de daaruit voort te vloeien vordering geldt een verjaringstermijn van vijf jaar.

Klager is fysio- en manueel therapeut. Hij heeft tot 23 maart 2006 zijn praktijk als eenmanszaak gedreven en deze daarna omgezet in een besloten vennootschap.

Het conflict is ontstaan als gevolg van klagers echtscheiding die in 2015 in gang is gezet. De accountant heeft niet jaarlijks de periodieke verrekening uitgevoerd, maar dit steeds voor meerdere jaren ineens gedaan. Omdat niet jaarlijks is verrekend, loopt hij blijkbaar tegen finale verrekening aan ex art. 1:141, lid 3 BW (zie de tuchtrechtspraak, onderdeel 2.6). Vermoedelijk omdat de waarde van zijn aandelen in de bv in de verrekening moet worden betrokken, pakt deze voor hem ongunstig uit. Over de beweerde nalatigheid van de accountant loopt een civiele procedure. Wij veronderstellen dat de tuchtklacht dient ter ondersteuning daarvan.

Beklaagde verricht sinds 2006 werkzaamheden voor klager. De opdrachtbevestiging geldt voor het voeren van de financiële administratie en het samenstellen van financiële informatie. Deze werkzaamheden omvatten:

- de jaarrekening van de onderneming;
- de aangiften inkomstenbelasting van de klager en zijn echtgenote;
- een opstelling van de vermogens van de echtelieden op grond van aangegane huwelijkse voorwaarden.

De rechtsbijstandsverzekeraar van klager heeft het accountantskantoor aansprakelijk gesteld voor de schade die klager stelt te hebben geleden als gevolg van het niet jaarlijks opstellen van een verrekening. Aan de klacht liggen de volgende verwijten ten grondslag:

- a. het accountantskantoor en de accountant hebben de op hen rustende zorgplicht niet nageleefd door de huwelijkse voorwaarden niet tijdig uit te werken;
- b. de accountant had de gevolgen van het niet naleven van de huwelijkse voorwaarden moeten bespreken;
- c. de door de accountant opgestelde uitwerking bevat fouten.

De tuchtrechter overweegt dat de verplichting tot verrekening op de echtelieden rust (en niet op de accountant). De accountant had echter in het kader van zijn zorgplicht wel de gevolgen van het niet-verrekenen met zijn cliënt moeten bespreken. De beweerde fout in de uitwerking betreft het ten onrechte als inkomen uit arbeid meenemen van uit de bv ontvangen dividenden. Omdat werd aangesloten bij het inkomensbegrip van de Wet IB 1964, had hij dit niet goed gedaan. Een als getuige deskundige ten tonele gevoerde fiscaal-jurist had dit verklaard. Deze 'fout' vinden wij niet onbegrijpelijk. Het meenemen van de dividenden zou heel goed kunnen sporen met doel en strekking van de huwelijkse voorwaarden. De periodieke verrekening van huwelijkse voorwaarden dient nu eenmaal een ander doel dan een belastingwet.

De Accountantskamer berispt de accountant.

Stel nu dat de klager door de civiele rechter in het gelijk wordt gesteld en recht op schadevergoeding krijgt. Om de schade vast te stellen moet volgens ons dan een vergelijking worden gemaakt tussen een finale verrekening en jaarlijkse verrekening. Dat zal een complexe, arbitraire en tijdrovende rekenexercitie worden. Dat een juiste verrekening van huwelijkse voorwaarden complex is, blijkt wel uit de casusposities hierover van onze cursus Administreren huwelijkse voorwaarden en estate planning. Er plegen daarbij tal van vragen te rijzen, waarop lang niet altijd een eenduidig antwoord kan worden gegeven.

In de praktijk worden verrekenbedingen vaker niet dan wel uitgevoerd. Maar als je als accountant dit als opdracht hebt aangenomen, moet je ofwel die klus klaren ofwel de opdracht (op dat punt) teruggeven ofwel niet aanvaarden. Wij hebben trouwens de indruk dat adviseurs nu vaker dan vroeger de periodieke verrekening aankaarten bij hun cliënten en daar uitvoering aan geven. Soms is het achterwege blijven daarvan een ordinaire centenkwestie; de cliënt wil niet voor die werkzaamheden betalen. Wijs hem er in zo'n geval op dat hij of zij bij echtscheiding in het ergste geval 50/50 in waarde moeten verrekenen.

Bas de Bruin		
Kapitaalrekening onderneming/reserves bv per verrekendatum	1.400.000	
Kapitaalrekening onderneming/reserves bv datum huwelijk	300.000	
Stijging		1.100.000
Af: aanmerkelijkbelangclaim op reserves		275.000
		825.000
Spaarrekening per verrekendatum	190.000	
Spaarrekening datum huwelijk	20.000	
Stijging		170.000
Kapitaalverzekering van Bas de Bruin gevormd met te verrekenen inkomen		0
Risicopremies op het leven van Joice Wever (niet verrekenen ter vermijding fictieve verkrijging SW)		0
Toename (-) / Afname (+) schulden		-110.000
Bij: overige te verrekenen besparingen		0
		885.000
Af: ontvangen schenkingen, erfenissen vzw opgenomen in meegenomen vermogen		0
Totaal		885.000
Joice Wever		
Spaarrekening per verrekendatum	61.000	
Spaarrekening datum huwelijk	1.000	
Stijging		60.000
Kapitaalverzekering van Joice Wever gevormd met te verrekenen inkomen		200.000
Risicopremies op het leven van Bas de Bruin (niet verrekenen ter vermijding fictieve verkrijging SW)		0
Toename (-) / Afname (+) schulden		0
Bij overige te verrekenen besparingen		500.000
		760.000
Af: ontvangen schenkingen, erfenissen vzw opgenomen in meegenomen vermogen		80.000
Totaal		680.000

MFAS-gebruikers kunnen met behulp van 03-12 rekenmodel periodieke verrekening een (achterstallige) verrekening van huwelijkse voorwaarden uitwerken. Voor de periodieke verrekening kan men twee wegen bewandelen:

1. Stel vast wat ieder van de partners heeft verdiend en wat ieder van hen aan de huishouding heeft bijgedragen.
2. Stel vast wat ieder van de partners aan vermogensaanwas heeft genoten en verreken het verschil.

Methode 2 is ons inziens praktischer. Wel moet daarbij worden beoordeeld in hoeverre de vermogensaanwas is voortgevloeid uit in de huwelijkse voorwaarden benoemde inkomensbronnen.

Tot slot wijzen wij u op onze modelovereenkomst 03-10 vaststellingsovereenkomst achterstallige verrekening huwelijkse voorwaarden.

VERMOGENSWINST MAKELAAR BELAST ALS ROW

Peter-Jan Bolhuis heeft in 2011 de makelaardij van zijn schoonvader, Jan Toorop, overgenomen. Peter-Jan is daar in 2005 gaan werken en ontmoette daar zijn echtgenote Miriam. Geen betere plek om je toekomstige partner te vinden dan de werkplek. Zeker als de vader van dat meisje eigenaar van het kantoor is. Peter-Jan heeft niet al te veel voor de praktijk hoeven te betalen. Niet dat de prijs onzakelijk was. In 2011 lag de woningmarkt op zijn gat. Dat had ook z'n invloed op de prijzen van makelaardijen.

Als makelaar kun je tegen buitenkansjes aanlopen. Zo kreeg Peter-Jan in 2011 van erfgenamen de opdracht een woning te verkopen. Het pand uit 1935 was in oorspronkelijke staat, onbewoond en behoorde tot een nalatenschap. De aanvankelijke vraagprijs was €435.000. Toen er geen belangstelling was, gingen de erfgenamen akkoord met verlaging tot €390.000. Maar ook bij die prijs bleef het akelig stil. De erfgenamen, die inmiddels de aanslag erfbelasting hadden ontvangen, werden ongeduldig. Peter-Jan arrangeerde een gesprek waarbij zijn schoonvader ook aanwezig was. Het duo slaagde erin de erfgenamen te bewegen het pand voor slechts €330.000 aan Peter-Jan te verkopen. De statuur van schoonvader Jan en zijn jarenlange ervaring in de vastgoedmarkt hadden zich uitbetaald. De koop werd gesloten op 30 december 2012, waarna op 25 februari 2013 het notariële transport volgde.

Peter-Jan wist dondersgoed dat de winst bij doorverkoop niet onbelast zou kunnen worden genoten. Iedere makelaar is bekend met het fiscale begrip resultaat uit overige werkzaamheden. Daarvoor hoefde hij dus zijn belastingadviseur Michiel de Bont niet te bellen. Wat je in ieder geval niet moet doen is het al te snel weer (met winst) doorverkopen. Tom Poes verzint een list! Schoonvader Jan kwam met een idee. "Je moet Miriam zien wijs te maken dat je met je gezin naar dat pand gaat verhuizen. Zij zal het ongetwijfeld rondbazuinen. De verhuisplannen moet je minimaal een half jaar zien vol te houden. Dan besluit je om het toch niet te doen, bijvoorbeeld omdat er wel erg veel aan het huis moet worden gedaan." Dat vond Peter-Jan een briljant plan. Wat een kerel, die schoonvader! Op 26 februari 2013 ging hij met zijn Miriam de woning bezichtigen. De mevrouw van nummer 25 kwam gelijk kennismaken met de ogenschijnlijke nieuwe burens.

Peter-Jan liet een aannemer die hij kende van de tennisvereniging een offerte maken voor het opknappen en verbouwen. Het verzoek was om niet terughoudend te zijn. Dat bleek niet aan dovemansoren gericht. De offerte kwam inclusief btw uit op €195.000. Dat was toch wel even schrikken voor Miriam. Zo goed liep de makelaardij van haar echtgenoot nou ook weer niet. De crisis op de woningmarkt was nog in volle hevigheid gaande. Miriam was het eens met de

suggestie van Peter-Jan om het huis dan maar in de verkoop te doen. Uiteindelijk is het pand op 11 juni 2014 verkocht voor €392.000. Een winst van €62.000. Belastingvrij? Daar ging Peter-Jan tenminste van uit.

Peter-Jans aangifte IB 2013 werd in april 2014 ingediend. Het pand in kwestie werd daarin als toekomstige eigen woning aangemerkt. De rente op de financiering was dan ook in aftrek gebracht. De aan- en verkoop van de woning was bij de Belastingdienst niet onopgemerkt gebleven. Peter-Jan kreeg een vragenbrief. Uit de vraagstelling bleek duidelijk dat de inspecteur vermoedde dat sprake was van een vooropgezet plan om de woning met winst door te verkopen. De antwoorden die Peter-Jan samen met belastingadviseur Michiel had bedacht, overtuigden de inspecteur niet. Hij betitelde de verhuisplannen als een toneelstukje. Zelfs al zouden die plannen echt hebben bestaan, dan nog was de vermogenswinst volgens de inspecteur te danken aan Peter-Jans werkzaamheid als makelaar. De verkoopwinst werd als resultaat uit overige werkzaamheden bijgeplust. De inspecteur was wel zo sportief om hierbij rente en kosten als aftrekpost in aanmerking te nemen. Per saldo werd er €47.000 bij Peter-Jans inkomen geteld.

PETER-JAN WIST DONDRSGOED DAT DE WINST BIJ DOORVERKOOP NIET ONBELAST ZOU KUNNEN WORDEN GENOTEN.

Belastingadviseur Michiel adviseerde Peter-Jan om zich in de correctie te schikken, maar Peter-Jan wilde er beslist een procedure bij de belastingrechter aan wagen. “Als die procedure mij €5.000 kost, vind ik dat het proberen waard.” En zo geschiedde. Helaas voor Peter-Jan zonder succes.

Peter-Jan heeft volgens de rechtbank niet aannemelijk gemaakt dat het pand bestemd was als eigen woning. Ook op het punt van ROW-correctie is het gelijk volgens de rechtbank aan de inspecteur. Het is aannemelijk dat Peter-Jan in zijn hoedanigheid van makelaar over bijzondere kennis met betrekking tot het pand beschikte en het pand heeft gekocht met het oogmerk door wederverkoop voordeel te behalen.

Vrij naar Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 4 maart 2020, ECLI:NL:RBZWB:2020:1116.

UITLEG

CASUS PREFERENTE AANDELEN

Als gevolg van de omzetting in cumprefs gaat er aan de gewone aandelen een groter risico kleven. Vroeger betekende een winstdaling van 10% een 10% lagere opbrengst voor de aandeelhouders. Nu moet hetzelfde verlies worden gedragen door 30% van het oorspronkelijke aandelenkapitaal. De cumpref-houders blijven immers recht houden op dezelfde vaste vergoeding. Voor de waardebeoordeling van de gewone aandelen moet een hogere rendementsnorm worden gehanteerd. In de waarderingstheorie is dit de kostenvoet eigen vermogen levered (versus de kostenvoet eigen vermogen unlevered). Voor de ingewijden: de kel versus de keu.

De formule voor de kel luidt in deze casus als volgt: $keu + (keu - \text{prefdividend}) \times \text{aantal cumprefaandelen} / \text{aantal gewone aandelen} \Leftrightarrow 14\% + (14\% - 8\%) \times 70\% / 30\% = 28\%$

De waarde van de gewone aandelen bedraagt op basis hiervan: $\text{€}240.000 / 28\% = \text{€}857.143$.

Waarde van de cumprefs	€2.000.000
Waarde van de gewone aandelen	857.143
Totaal	2.857.143

Er wordt dus geen extra waarde gecreëerd.

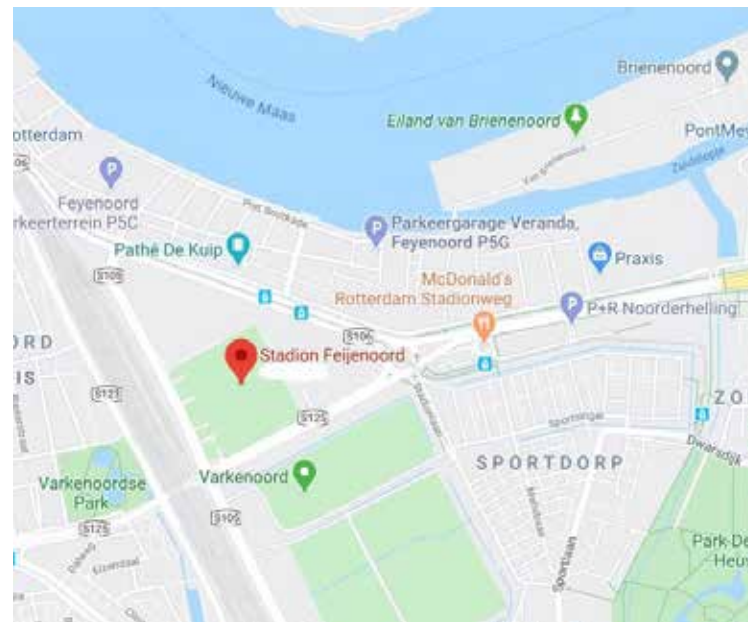

PRIJSVRAAG FEYENOORD

Op 31 oktober 2019 stond Feyenoord op een dramatische twaalfde plaats. Wij schreven een prijsvraag uit met de opdracht om de eindklassering van in de competitie 2019/2020 te voorspellen. Onder de juiste inzenders beloofden wij een bedrag van €500 te verloten.

Na de komst van Dick Advocaat is een ongekennde zegereeks ingezet. Na de laatste wedstrijd op 8 maart 2020 stond Feyenoord op een derde plaats. Weinig inzenders hadden dit enorme herstel verwacht.

Als gevolg van de coronacrisis zal de competitie niet worden uitgespeeld. Wat nu? Slechts 3 inzenders voorspelden een derde plaats. Wij zullen uit deze groep positivo's op zondag 10 mei, het einde van de competitie, de winnaar trekken. De uitslag wordt gepubliceerd op het onderdeel Actueel van onze site.

Het gratis MFAS magazine verschijnt elk kwartaal en is bestemd voor onze gebruikers, prospects en andere relaties. U kunt zich voor de reminder dat het magazine is verschenen aanmelden op onze website: www.mfas.nl.

Artikelen uit het magazine mogen worden overgenomen mits met bronvermelding.

MFAS/MEIJER FISCALE ADVIESSYSTEMEN BV

**KEYSERSWEY 51A | NOORDWIJK | POSTBUS 1013 | 2340 BA OEGSTGEEST
071 5190064 | WWW.MFAS.NL | INFO@MFAS.NL**